

Johan Galtung

Ikke hvem? Men hvorfor?

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk

Ikke hvem? Men hvorfor?

Johan Galtung

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Ikke hvem? Men hvorfor?

Af Johan Galtung

(Oversættelse Thora Lund Møllerup & Erik Ansvang)

De Forenede Stater i konflikt

Udgangspunktet for denne artikel er en offentlig opinionsundersøgelse, som man måske kender, men det er mest sandsynligt, at man aldrig har hørt om den. Den blev foretaget i 31 lande ca. 10 dage efter 11. september 2001 (terrorangrebet på World Trade Center i New York). Det var en Gallup-undersøgelse, der blev offentliggjort i mange lande, men så vidt vides er den aldrig blevet offentliggjort i USA. I undersøgelsen kunne man vælge mellem to muligheder, og man kan betegne begge muligheder som "*politiaktion*" eller "*militæraktion*". En politiaktion skulle pågribe de ansvarlige for terrorhandlingen, stille dem for retten og straffe dem, hvis de blev kendt skyldige. En militæraktion skulle primært gengælde og hævne – men også tilintetgøre. En overvældende majoritet i verden – ca. 80% – gik ind for en politiaktion. Kun to af verdens lande havde flertal for en militæraktion. Det var Israel med 77% og USA med 54%. De mest krigsivrige i Europa var franskmændene med 29%. Englænderne lå langt under dette tal.

Betydningen af undersøgelsen er faktisk interessant, for det er det nærmeste man kan komme et globalt demokrati. Menneskeheden har i øjeblikket ikke noget, der er bedre. Verdensopinionen bakkede derfor *ikke* op om det, der senere skete. Flertallet foretrak, at de skyldige skulle anholdes og stilles for retten på nøjagtig samme måde, som man gør i overensstemmelse med gældende lov. Flertallet er overhovedet ikke indstillet på en gengældelses- og hævnaktion. Som sagt var kun to lande indstillet på hævn. Hvis resultatet af denne offentlige opinionsmåling havde haft det modsatte resultat, ville den have været på forsiden af samtlige aviser i USA og i de vestlige lande. Der er noget sørgeligt ved dette, og det sørgelige er selvfølgelig, at krigens første offer er sandheden. Derfor skal der nu – ud fra en TRANSCEND-holdning – designes en politik, der følger to veje. Den ene vej er politiaktionen. Den anden vej får sin pointe ved slutningen af denne gennemgang.

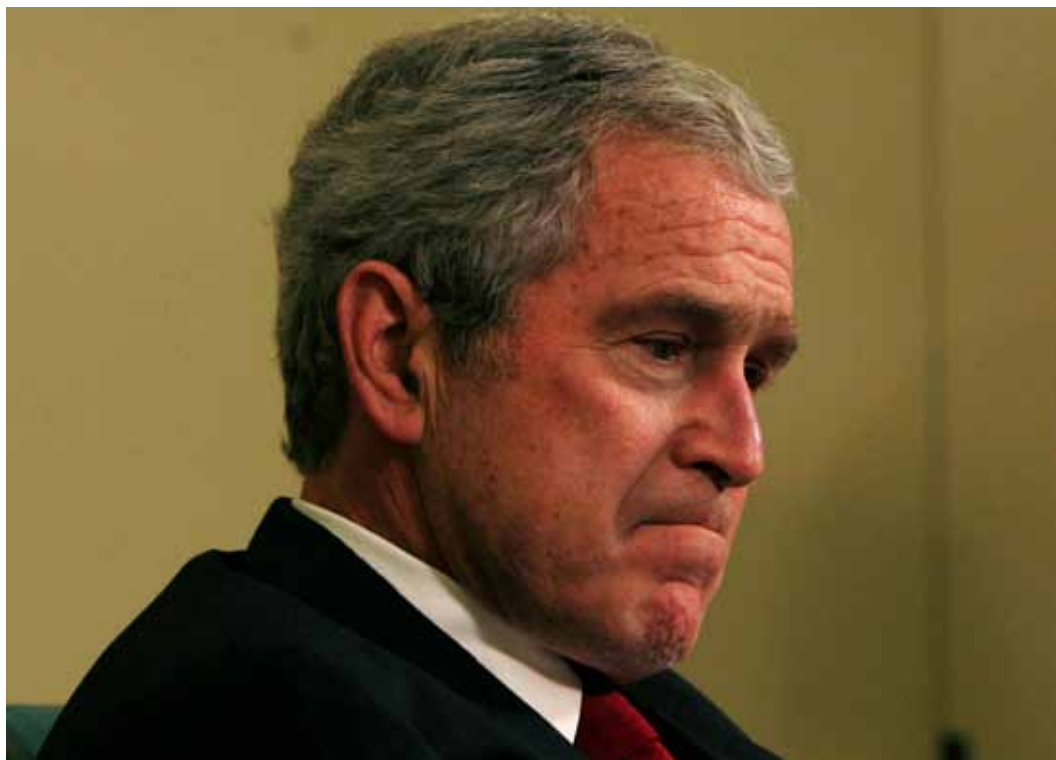
Den ikke-transformerede konflikt

Man siger, terrorangrebet var en voldsom handling, der var udtryk for utilgivelig vold – en forbrydelse mod menneskeheden, hvor man ikke alene føler sympati for ofrene, men samtidig har en stærk følelse af, at der er noget, der hedder *retfærdighed*, og at skyldige derfor skal stilles for retten. Men det medfører ikke, at man holder op med at tænke, eller at man holder op med at spørge sig selv, *hvorfor* det skete. Det medfører polarisering og umenneskeliggørelse, for der ligger en høj grad af umenneskeliggørelse både bag og før denne handling – *den ikke-transformerede konflikt*.

Den anden vej vil føre til disse spørgsmål: Hvad er årsagen til disse konflikter? Hvilken dialog kan man etablere? Hvilke mulige løsninger eller transformationer findes der? Hvad er de første skridt? Og hvad er de mulige forlig, der kan hjælpe parterne ud af konflikten?

Se – det ville være terapi! Men før man begynder på en terapi, plejer man at stille en diagnose. I dette tilfælde indledes der med selve terapien. Derfor anbefales følgende syv trin hvor *budskabet* er sidste punkt – et budskab, der blev efterladt af de skyldige, *for de efterlod et budskab!* Og teksten var hverken skrevet på engelsk eller på noget andet sprog. Det blev skrevet med to høje bygninger på Manhattan.

Og budskabet var rettet mod det økonomiske USA og det militære USA. De bombede ikke Frihedsgudinden – eller Kongressen – eller Det Hvide Hus. Angrebene var ikke vendt mod Arlington kirkegård (*Arlington National Cemetery*) – eller andre af USA's kulturelle monumenter. De var præcist rettet mod *økonomi-USA* og mod *militær-USA*. Man kan spekulere over det fjerde fly. Hvis målet for det fjerde fly var *Langley Air Force Base* i Virginia, ville ligningen være gået op. Der er ingen forudsætninger for at sige, at det faktisk er tilfældet – på samme måde som Washington heller ikke har nogen forudsætning for at påstå, at målet var Det Hvide Hus eller endog Air Force One – og selv med angribernes evner ville det have været temmelig svært.

George W. Bush brugte adskillige gange ordet "evildoer"

"Evildoer" – en person, der er årsag til ondskab

Derfor ... det modtræk, de var nødt til at foretage, skulle fokusere på USA's *økonomi* og amerikansk *militær* i relation til *udenrigspolitikken*. Det forudsætter naturligvis, at man accepterer forudsætningen for denne model – navnlig *at vold har en årsag*. Men som man ved, er årsagen overhovedet ikke noget, der diskuteres. Man taler udelukkende om *terrorisme*. Og den har ingen anden årsag end ondskab. USA's præsident brugte ordet "evildoer" (en person, der er årsag til ondskab) hele ni gange i sin første tale. Med andre ord – hans synspunkt var klart. Og modparten gør det samme. De kalder USA for "*den store Satan*". Det er en effektiv metode til at afskære rationel tænkning ved simpelthen at stemple modstanderen på en måde, der fratager modstanderen et motiv eller en logisk begrundelse.

Der skal nu tages stilling til et problem, for hvis angriberne påstår, at der ligger årsager bag deres handling, betyder det så, at man retfærdiggør det, der skete? Nej – det betyder bare, at man forsøger at *forstå*. Man forsøger at forstå, hvad de bagvedliggende grunde kan være. Måske accepterer man dem ikke – måske accepterer man dem. Pointen er, at hvis man ønsker at forhindre en gentagelse, så er man nødt til at overveje muligheden for at fjerne årsagerne. At fjerne *årsagerne* til en forfærdelig voldshandling er en fremgangsmåde.

Modstanderne opfattes som skadedyr

En anden fremgangsmåde er at definere modstanderne som *terrorister* – som skadedyr, der skal tilintetgøres – og det er denne fremgangsmåde, der praktiseres.

USA ud af arabiske lande

Først skal *alle* USA's tropper fjernes fra *alle* arabiske lande. Og det var bevidst, at der ikke blev sagt Saudi Arabien – men *arabiske* lande. Det er vigtigt at forstå, at udstationeringen af amerikanske tropper i et helligt land med islams helligste steder, svarer til at placere NATO-hovedkvarteret i Napoli midt i Vatikanstaten. Der er ting, man simpelthen ikke gør! Det er en krænkelse, og det hjælper ikke det mindste, at krænkelsen er godkendt af regeringen. Saudi Arabiens regering betragtes *ikke* som en islamisk autoritet. Autoriteten er *Arabien*. Krænkelsen kan kun fjernes ved at fjerne tropperne. Og det gør det kun værre, at militærbasen – flybasen – er udgangspunkt for bombning af andre muslimske lande. Hvis man fortsætter ud ad dette spor, vil både terminologien og traumerne blive endnu større og endnu alvorligere – og det vil fortsætte. Fjern tropperne, og det vil være et signal om, at budskabet er forstået. Det var første skridt!

Derefter kunne man have indstillet sanktioner mod Irak, og forsøgt at skabe en dialog med det hadede irakiske regime. I 1990 var der fire meget konkrete problemer, som alle kunne være løst. Det var først, da irakerne stod overfor en total manglende vilje til at lytte til deres problemer, at landets leder, Saddam Hussein, tog det fascistiske skridt at invadere Kuwait.

Evnen til at lytte

Det er almindelig kendt, at den primære årsag til vold er, at den ene side kommer til den konklusion, at vold er det eneste sprog, de andre forstår. *Og det skyldes ikke det, der blev sagt, men at ingen lyttede.* Det var årsagen til den dialog, TRANSCEND på et tidspunkt forsøgte at etablere med en indonesisk general. Han havde fem hovedpunkter, og selvom tonen var skarp, så var hovedpunkterne i det store hele rationelle. Man er nødt til at forstå, at bekymringerne vedrører de militære, de økonomiske, de kulturelle, de sociale og de politiske konsekvenser. I samme øjeblik man viser interesse for dem, bliver alt anderledes. Men når logikken medfører, at den ene side er en "evildoer", så lytter man ikke, for hvorfor lytte til en "evildoer"? Uanset situationen, så har en "evildoer" *altid* onde hensigter. Og der er ingen årsag til ondska-ben. Når ordet *terrorist* bruges i kommunikationen, blokeres de intellektuelle evner. Folk lytter ikke. De ønsker handling. Og den grundlæggende holdning bag handlingen er – *find dem og slå dem ihjel!*

Det, der her gøres forsøg på at sige, er, at dialog med Irak til enhver tid var mulig. Blandt andet om oliefelterne, der deles med Kuwait på tværs af grænsen. En aftale om deling er stadig ikke udformet.

Madeleine Albright

Madeleine Albrights famøse udtalelse

I forbindelse med ophævelse af sanktioner mod Irak kom den tidligere amerikanske udenrigsminister Madeleine Albright med en udtalelse, som sandsynligvis er den erklæring, der oftest citeres i muslimske lande. Som svar på et interview i 1996, hvor en journalist spurgte:

"Vi hører, at 500.000 børn er døde på grund af sanktioner – var det prisen værd?"

Hun svarede:

"Det var et vanskeligt valg, men ja – det var prisen værd."

Fascisme

Når man er villig til at ofre 500.000 børn for at nå et politisk mål, kaldes det *fascisme*. En undskyldning ville være på sin plads, men Madeleine Albright er som bekendt ikke længere udenrigsminister, og derfor må denne undskyldning komme fra højere instanser i USA.

Irans præsident Khatami inviterede på et tidspunkt til dialog på topplan mellem Iran og Washington. Denne invitation blev aldrig accepteret. Nu er det ikke et spørgsmål om at forhandle konkrete beslutninger eller specifikke forslag. Det drejer sig om at gennemgå historien fra 1953 – i det mindste fra dengang USA væltede Mosaddeq-regimet – *selvom det var retfærdigt og demokratisk valgt* – og erstattede det med Shah-regimet. Igen ville en undskyldning være på sin plads, men pointen er *dialog*.

Når man er i dialog, må man have mod til at acceptere, at noget, som ikke er nemt at acceptere, kan blive sagt. Man må også have et par hovedpunkter. Der må være en udveksling: En stor undskyldning til den ene, og en mindre til den anden. Størrelsen kan diskuteres. Men herefter må man videre til næste fase: Hvordan kommer man videre? Men man er nødt til at tolerere, at der er en første fase. *Stærke viljer* tolererer det. Kun svage viljer undgår det, fordi de ikke har mod til det.

Taleban

Afghanistan og taleban

Hvad angår Afghanistan skal der – på grundlag af TRANSCEND's erfaring med mægling i Afghanistan – foreslås følgende:

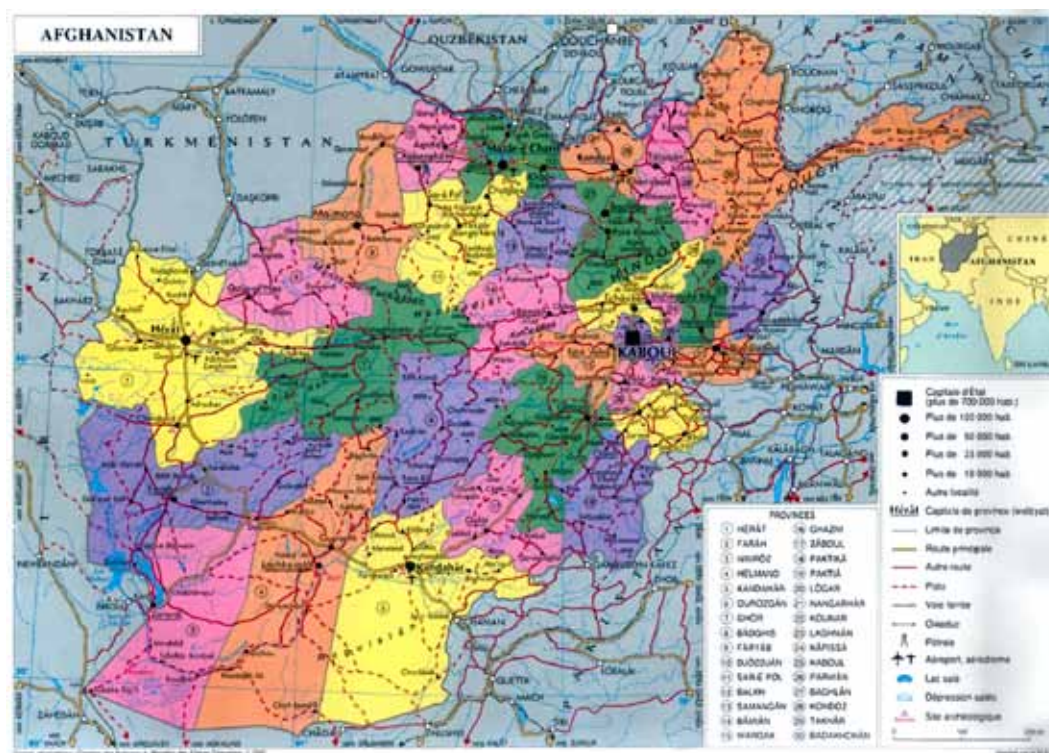
1) En bred koalitionsregering med talebaner – ikke uden

100% talebanere er uacceptabelt. 0% talebanere er også uacceptabelt. Der er mange procenter mellem 0 og 100, der kan anbefales. For at være helt præcis er der 99, så der er nok at vælge imellem. Hvorfor ikke 0%? Fordi taleban har stor opbakning i Afghanistan. Deres "omsorg" blev faktisk værdsat. De indførte forbud mod at dyrke opium. De havde væltet et regime, der var endnu mere hadet – mujahideenerne – som er kernen i "*Den Nordlige Alliance*". *Det er temmelig vigtigt!!!* Religiøst repræsenterer de den samme gren af islam – wahabbisme – som i Saudi, og i dette tilfælde det saudiarabiske regime. Dogmatisk set er de ægte børn af Saudi Arabien. Deres behandling af kvinder er den samme. Deres sekter er identiske. Den eneste forskel er, at i Saudi Arabien foregår det på et højere socialt niveau – et materialistisk liv muliggjort af olien. Og når det ene land har olie, må det andet i det mindste have en olierørledning. Der tales ikke om 0% taleban – ikke engang blandt deres erklærede fjender. Nu da talebanerne ikke kan ignoreres, er det muligt at gå videre til punkt 2.

2) Hvad er formålet med en koalitionsregering?

At opfylde befolkningens grundbehov. Det betyder:

- Lov og orden* som sikrer overlevelse.
- Tilstrækkelig forsyning* af fødevarer, medicin, uddannelsesmaterialer, og her må den øvrige verden hjælpe og acceptere hjælp fra FN-agenturer – ikke fra *Sikkerhedsrådet* af grunde som omtales senere – og fra "*Organization of the Islamic Conference*". Der er ikke nødvendigvis modsætninger mellem de to.
- Det tredje grundbehov er *frihed* – navnlig frie valg og pressefrihed. Taliban er ikke i stand til at garantere nogen af delene. Lige så lidt som organisationens moderregime i Saudi Arabien.
- Det fjerde grundbehov er *identitet*. Alle er praktisk talt muslimer, men de taler med meget forskellige tunger. Sprogene hos pashtunerne, khasaraerne, usbekerne, farsierne taler for et forbund i Afghanistan – en føderation i stedet for en samlet stat. I denne føderation har "*Den Nordlige Alliance*" ingen berettigelse af tre grunde. For det første har den overrepræsentation af mujahideenere, og som før sagt var de-res regime mere forhadet end talebanernes. For det andet er der en overrepræsentation af usbekere og tajikser. For det tredje er alliancen et redskab for eksterne kræfter.

Det fører til ...

3) Afghanistan er afghanernes land

Og det betyder stop for indblanding. Indblanding fra eksterne magter. Det begyndte i 1842, og det er fortsat lige siden. Disse magter betegner kynisk situationen for "det store spil". Afghanerne er dødtrette, og gør oprør mod det. Det betyder ikke, at nogle af dem ikke kan købes, men der er ingen tvivl om, at det drejer sig om en lille minoritet, og at majoriteten hos Afghanistans befolkning ønsker, at Afghanistan er for afghanerne.

Det fører til ...

4) I det lange løb ønsker de samarbejde

De ønsker samarbejde med de omkringliggende islamiske lande. Men det må ske som en form for forbund – en slags fællesskab. Med andre ord et centralt asiatisk fællesskab. Det kunne bestå af Tadjikistan, Usbekistan, Turkmenistan, Kasakhstan og Kyrgyzstan – altså fem centralasiatiske tidligere sovjetrepublikker. Det involverer Iran, Pakistan og en del af Kashmir. Det vil tage tid, og tiden er endnu ikke moden. Det vil tage *lang* tid.

FN's sikkerhedsråd

5) De ønsker forbindelse med omverdenen

– men de anerkender ikke FN's Sikkerhedsråd af den simple grund, at alt for mange folkeslag desværre ikke er repræsenteret. FN's Sikkerhedsråd har et overhus, hvor fem magter har vetoret – fire af disse magter er kristne og en er konfucianer ... og til tider konfus. De fire er det protestantiske USA, det anglikanske England, det katolske Frankrig og det ortodokse Rusland. Måske skulle man selv overveje, hvor seriøst man selv ville opfatte et sikkerhedsråd bestående af fire muslimske land og et konfuciansk – som til tider er konfust. De ville sandsynligvis ikke blive taget særlig alvorligt. Der er 56 medlemmer af "*Organization of the Islamic Conference*". De negligeres alle af *Sikkerhedsrådet*. Det er en uholdbar situation! Mange af *Sikkerhedsrådets* vedtagne resolutioner er rettet mod muslimske lande. Der er ikke en eneste imod den jødiske stat og ganske få rettet imod kristne lande. Det medfører ikke, at de islamiske lande ikke ønsker at være med i et eller andet sikkerhedsarrangement, og den idé der ofte omtales, er en organisation for sikkerhed og samarbejde for Asien og Stillehavet – en regional organisation i stil med Europas OSCE. Rusland skulle naturligvis være medlem. USA og Canada skulle ikke være medlemmer, for de er medlemmer af OSCE. Disse tiltag kan revideres. En organisation for sikkerhed og samarbejde på det amerikanske kontinent vil naturligvis have USA og Canada som medlemmer.

Når det er sagt, skal der reflekteres over en uges mægling med 100 afghanere, der næsten gav et konsensusudbytte. Og man kan ikke alvorlig nok udfordre folk til at komme med noget bedre. De var navnlig vrede over én ting hos mæglerne, der alene kontaktede folk på højeste plan: *Hvad med kongen – hvad med Mohammed Shah?* Han kunne være et symbol, der introducerede Loya Jirga (den store rådsamling, der navnlig består af sheiker), men ikke hvis han betragtes som en USA's marionetdukke. Fordi han i tiltagende grad ses som en USA-marionet, er det sandsynligvis problematisk.

Nu er der sagt en del om Arabien – to punkter om Irak, et punkt om Iran og et punkt om Afghanistan. Derefter drejer det sig om ...

6) Palæstina

Der skal bare omtales et enkelt punkt: *Anerkendelsen af Palæstina som en stat.* Og det er her, Washington skal foretage sig noget. Det er interessant, at nøjagtig den samme plan blev fremlagt nøjagtig den 11. september 2001, for TRANSCEND har arbejdet på den i mange år, så de ømme punkter er velkendte. Planen blev faktisk fremlagt. Man fortalte, at den var fuldstændig urealistisk. Den bliver aldrig til virkelighed – navnlig punktet, der vedrører Palæstina. *Men det var præcis dette punkt, der blev virkelighed.* (Man skal aldrig sige aldrig). De ting, der ikke sker i dag eller i morgen kan ske i overmorgen. Chancen øges ved at sætte det på ønskesedlen.

Her er det ikke tanken at gå i detaljer med Palæstina, for det er gjort før, og der kan siges meget, meget, meget mere. Man kan bare udtrykke håb om oprigtighed bag muligheden for skabelse af en palæstinensisk stat. Det ville fjerne en del af den forgiftning, der præger forholdet.

7) Sidste punkt

Globaliseringsfrie zoner i verden. Vær opmærksom på den kendsgerning, at økonomi-USA blev ramt: World Trade Center. Man kan ikke bebrejde USA for verdens økonomiske sygdomme – det er ikke pointen. Men USA har en ret uheldig vane – nemlig at henvise til sig selv som verdens hersker. Når man gentager det mantrisk – lad os sige 50 gange om dagen – risikerer man, at nogen tror på det, og det skaber opmærksomhed. Det ville være i USA's egen interesse at dæmpe dette lederskab en smule. Måske vil nogen sige: "*Nej – for himlens skyld, behold det – det er jer, der er lederen, det er jer, der er lederen!*" – af indlysende grunde, som det ikke er nødvendigt at forklare nærmere.

Globaliseringsfrie zoner

Globaliseringsfrie zoner ville politisk set blive det samme som Kyoto-aftalen – med den tredje verden fritaget fra Kyoto-aftalens restriktioner. Med andre ord fastholdes idéen med, at der er målsætninger, som skal opnås, men nogle nationer i verden er bedre i stand til at opfylde disse målsætninger end andre.

Årsagen til at 100.000 mennesker dør hver dag, kan ikke forhindres af globaliseringskonceptet, men det kan forhindres af *monetariseringskonceptet*. Hvis man tjener mindre end \$ 1 (ca. Dkr. 5,75) pr. dag – og det er tilfældet for 1,7 mia. mennesker – kan man ikke købe jord. Man kan ikke købe såsæd. Man kan ikke købe vand. Man kan ikke købe kunstgødning. Man kan ikke betale for et hospitalsophold, hvis al medicinbehandling er privatiseret. Og kombinationen af globalisering og privatisering medfører *monetarisme*. Har man intet, får man intet!

Hvad gør man så? Man køber en cola og en cigaret. De bruges til at dæmpe smerten fra sulten – og man dør. Når 100.000 mennesker gør det, kan man ikke blive overrasket over, at det på et tidspunkt skaber negative følelser. Det sker hver dag. Det vil sige mellem 30 og 40 millioner gange om året. Når hvert af disse mennesker efterlader 10 fortvivlede mennesker – de fleste kan ikke læse, de er ofte apatiske, og de er meget fattige – kan man ikke blive overrasket over, at nogen af dem udvikler bare en smule negative følelser.

Det var de syv målsætninger. De kan alle realiseres. Og de vil koste betydeligt mindre end de \$ 40 mia., der bruges på militær. Kan man garantere, at det vil løse problemerne? Det kan man ikke. Men man kan garantere, at den anden fremgangsmåde *ikke* løser dem!

Diagnoser og prognoser

Herefter drejer det sig om diagnoser og prognoser, for det er blevet antydnet, hvad det kan være løsningen eller terapien.

Diagnosen viser, at der er tale om en kædereaktion med gengældelse i en konflikt, der har stået på i mange år. Og betegnelsen for denne konflikt er *klassekamp*. Det er en klassekamp mellem lande og mellem mennesker. Det er *ikke* "civilisationernes kamp". Hvis USA var engageret i en kamp mellem civilisationer rettet mod islam, ville de have bombet moskeerne. Islams kulturelle centre ville være bombet. Men hvad USA konstant har foretaget sig i muslimske lande, er at ramme de lande, der har været bare lidt progressive samt progressive mennesker i ikke-progressive lande. Med progressive mennesker, som arbejder for udbredelse af velfærd, og som arbejder for at opfylde grundbehovene på bunden af samfundet. Et eksempel på et regime, der var en smule progressivt, var Irak – på trods af landets diktatur. Et eksempel på en særdeles progressiv gruppe i Irak var Basra. Det var reelt Basra, der blev ramt – ikke Bagdad. Basra er hovedbyen i det sydlige Irak.

Klassekampens deltagere

Man kan nu se fire stadier – eller fire grupper – i denne klassekamp. Gruppe 1 er i Asien. Gruppe 2 er i Latin Amerika. Gruppe 3 er den muslimske verden. Gruppe 4 er i den ortodokse verden.

Gruppe 1

I den første gruppe finder man områderne Korea, Vietnam, Iran og Indonesien. I Korea handler kampen om genforeningen af en nation, der brutalt blev adskilt. I Iran drejer det sig om nationaliseringen af olien, og kravet om at udbyttet fra olie-raffineringen skal komme Iran til gode. I Vietnam handler det om de meget fattige bønder i det sydøstlige Asien, som ønskede genforening af landet, selvstændighed og frigørelse fra fremmede magter samt værdighed og mulighed for selv at skaffe brød på bordet. I Indonesien drejer det sig stort set om det samme. Alle disse fire udfordringer blev pakket sammen i frasen "*kommunisme og Sovjets udvidelse*". En afgørende analyse blev lavet af tidligere forsvarsminister Robert McNamara, "*In Retrospect*" ("*Set i bakspejlet*") – en uundværlig bog – en bog, som faktisk siger det hele.

Gruppe 2

Den anden gruppe var Latin Amerika. Den bestod af marxistiske studenter fra universiteter i en slags lettere alliance med småbønder, små arbejdskollektiver og fagforeninger. Det var særdeles problematisk. De havde symboler som Cubas Che Guevara og maoisme. De blev af og til betegnet som "sovjetudvidere", men blev ofte defineret som en marxistisk underafdeling. Derfor kan man sige, at det grundlæggende slogan, som blev brugt til modangrebet, var marxisme snarere end kommunisme.

Gruppe 3

Den tredje gruppe var de muslimske lande. Den gennemgående faktor har været Palæstina og evnen til at støtte den palæstinensiske kamp for en selvstændig stat

og for en værdig tilværelse. Hertil kom den iranske revolution – samt muligheden, potentialet og forsøget på at bruge Irak til at nedkæmpe den iranske revolution. Men så vendte Saddam Hussein sig mod USA ved krigens slutning, og det medførte et ekstremt had til Saddam Hussein og den ekstreme stupiditet, diktaturet og de fascistiske tendenser, som Saddam Hussein udviste ved sit angreb på Kuwait. Og endelig grusomheden hvormed kampen blev kæmpet.

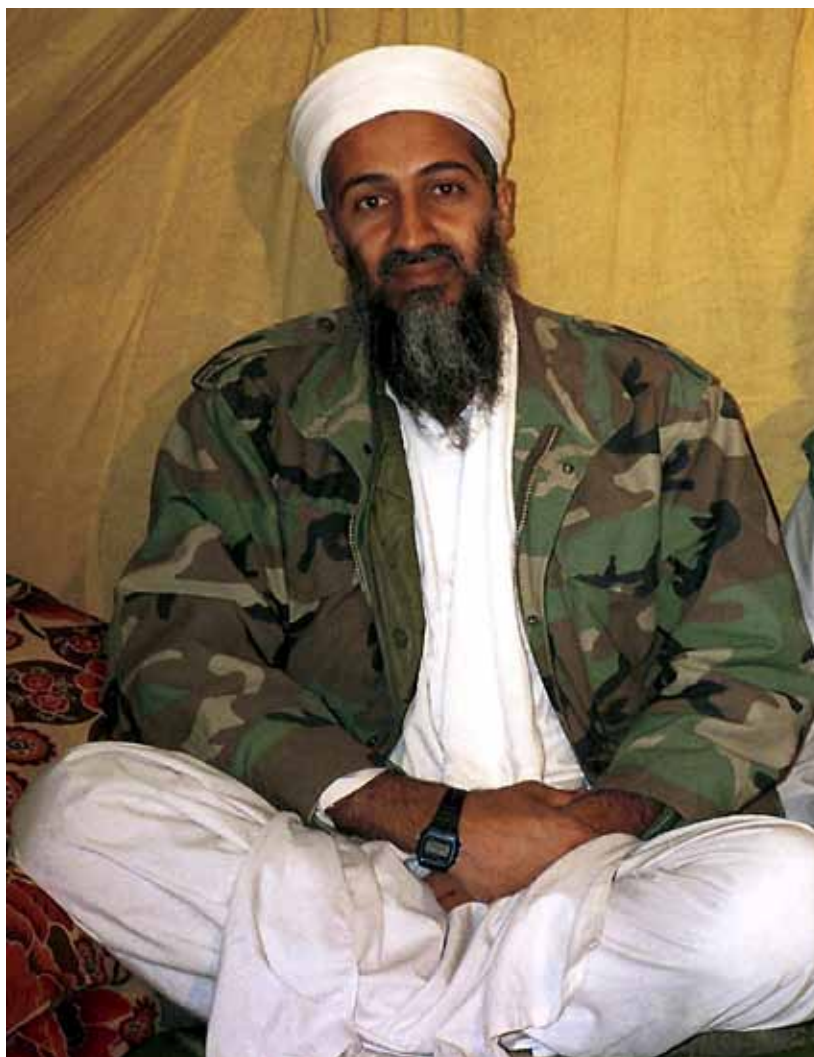

Gruppe 4

Og næste skridt er Afghanistan. En af de væsentligste årsager til det, der skete, var, at Afghanistan blev brugt til at besejre Sovjet. Arkitekten bag denne idé var Zbigniew Brezinski. To millioner afghanere mistede livet. Efter 10 års kampe var resultatet ikke bare, at Sovjetunionen trak sig ud, men det medførte en regulær opløsning af Sovjetunionen. Sovjetunionen fik sit Vietnam. Der er naturligvis mange, som mener, at Sovjetunionen gik i opløsning af andre grunde. Afghanerne er overbeviste om, at de var hovedårsagen. Når de gør krav på 95% af æren, kan man som analytiker give dem ca. 45%. Men det er ikke så vigtigt. *Pointen er, at ingen nogensinde takkede dem.* De fik ikke et eneste anerkendende ord fra Vesten. Det har efterladt en bitterhed hos verdens afghanere – fra top til bund i samfundet – og det er bestemt også under al kritik.

I rekrutterede os, I brugte os, I gav os våben – ja. Og efter vi havde udført arbejdet – fordi det var et job for landtropper, for det var ikke et job, der kunne klares med Stinger-missiler – og efter alt dette fik vi ikke engang tak!

Det skete på dette stadie i processen. Og på dette stadie opstod taleban, som blev støttet af Pakistan, og som var kurér for den Saudi Arabiske doktrin og en sidegren til mujahideenerne, der blev støttet af USA og trænet af CIA.

Bin Ladens tankevækkende tale

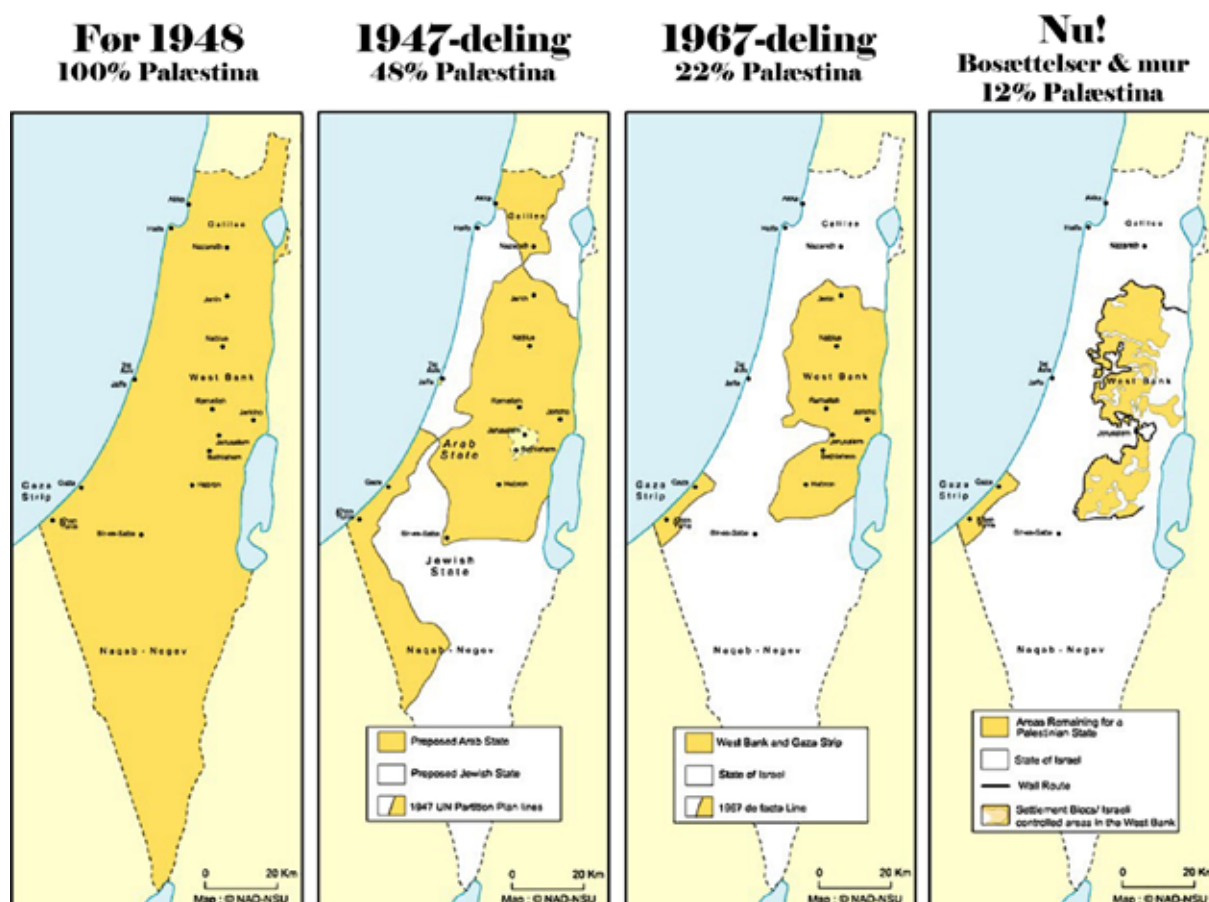
Hvor passer Bin Laden ind i dette? Ja – hvem kan svare på det? Man ved, at han er fra Saudi Arabien. Man kender hans tale, der betragtes som et meget vigtigt dokument, der burde læses af enhver. Fra denne tale skal der håndplukkes en enkelt ting. Det drejer sig om en udtalelse, der fangede opmærksomheden. Da talen blev holdt, så man ikke en eneste kommentar til den, selvom den burde opfattes som den absolut vigtigste udtalelse, for den rummer nøglen til det hele. Den lød sådan:

"Vores nation – den islamiske verden – har været udsat for ydmygelse og fornedrelse i mere end 80 år. Nationens sønner er dræbt. Dens blod er udgydt. Dens hellige bygninger er angrebet. Og ingen lytter – ingen bemærker det."

Var det en selvopfyldende profeti? Måske! Udtalelsen "mere end 80 år" kører filmen baglæns til perioden 1915-1920. Det var dengang den arabiske nation af de allierede – og dvset vil sige England, Frankrig og Italien – blev opfordret til at gøre opstand mod ottomanerne, som var allierede med Tyskland. Det gjorde de – med held. Det ottomanske imperium blev besejret – Tyskland blev besejret. *Og belønningen var engelsk, fransk og italiensk kolonisering og jødernes "ret til at vende tilbage".*

Ingen bør opføre sig sådan. Når man færdes hjemmefant i den arabiske og islamiske verden, og uanset hvor man rejser, er det ikke muligt at møde nogen – heller ikke

skolebørn – som *ikke* kender Sykes/Picot-forræderiet i 1916. Det overraskende er, hvor få mennesker i Vesten, der kender det. Og særligt overraskende er den manglende vilje til at beskæftige sig med emnet. Herefter skal det bemærkes, at *Palæstinas Nationale Råd* ikke desto mindre den 15. november 1988 erklærede, at en 2-statsløsning er en mulighed. De accepterede med andre ord kravet om en israelsk stat. Indrømmet – det var en mindre ting – men de gav ikke tilladelse til en britisk stat, en fransk stat eller en italiensk stat – men en *jødisk* stat.

2-statsløsningen ødelægges systematisk

Det var dengang. Accepter det som virkelighed. Det er en del af livet i Mellemøsten. En uforbeholden undskyldning for Sykes/Picot-forræderiet er en mulighed. Det er aldrig for sent. Den skal imidlertid komme fra de to mest arrogante lande i verden – England og Frankrig. De er mere arrogante end USA, og det skyldes, at England og Frankrig regeres af aristokrater, og deres arrogance er meget meget dybt rodfastet. I USA's top er der mennesker, som dog af og til *kan* komme i tvivl. Tvivl er ukendt i det franske udenrigsministerium. Den viser sig ikke engang i drømme.

Klassekamp

Efter at have sagt dette, ville det være muligt at citere mere fra denne tale. Byrden er tung. Derfor skal det gentages – *der er tale om en klassekamp*. Og det skal også gentages, at det ikke er en kamp mellem civilisationer. Men hvordan kan man definere klasser? Der er fire dimensioner. En klasse kan defineres som forholdet mellem de magtfulde og de magtesløse. Klasse og magt er identiske begreber. Og der er fire former for magt:

- Politisk magt
- Økonomisk magt
- Militærmagt
- Kulturel magt

- *Politisk magt:* Hvem bestemmer over hvem?
- *Militær magt:* Hvem dræber hvem?
- *Økonomisk magt:* Hvem udbytter hvem?
- *Kulturel magt:* Hvem påvirker hvem?

Der er ingen diskussion om, at det essentielt handler om et 1-vejs-forhold. Det er heller ikke svært at forestille sig, at der er en grænse for, hvor langt man kan bevæge sig ad denne vej. Problemet er ikke at forklare 11. september 2001. Problemet er at forklare, hvorfor det ikke skete tidligere. Og hermed udfordres enhver til at forsøge at forklare det. Man kan sige, at de prøvede, men det tog tid at gennemføre det på denne specielle måde.

Hvis man antager, at 11 millioner er dræbt og 500 millioner hader Washington, betyder det så ikke, at den, der siger det (Johan Galtung) er anti-amerikansk? Nej! Med hånden på hjertet er det muligt at sige nøjagtig, hvad så mange andre siger rundt om i verden: "*Jeg elsker USA, men jeg hader Washingtons udenrigspolitik*". Det er i allerhøjeste grad muligt og uden den mindste selvmodsigelse. Man kan afsky Quisling, og man kan elske sit eget land (Norge). Man kan afsky Hitler og nazismen uden at være anti-tysk. Det er absolut muligt. Man behøver bare to hjerneceller for at tænke denne tanke. Hvis man kun har en enkelt hjernecelle, bliver det for kompliceret. Så vil man hæfte etiketten anti-amerikansk på enhver, der kritiserer USA, og det vil være lidt for forhastet.

Prognosen

Når det er sagt, drejer det sig om prognosen. Hvad vil der ske? Der er to grundæggende overvejelser – to veje til vurdering af, hvad der vil ske. Den ene er at sige, at de andre ganske enkelt er onde. Det betyder døde terrorister. De har intet motiv. De vil fortsætte med at dræbe og ødelægge uden hensyn til, om deres krav imødekommes. Desuden vil man, hvis man imødekommer deres krav, opmuntre til mere terrorisme. Man kan forsøgsvis give ca. 5% tiltro til dette udsagn. Og herefter kan man give 90% til det, der sandsynligvis vil ske – en kædereaktion af endeløse gengældelsesaktioner i en klassekamp. Det efterlader 5% og to alternativer: Nogle kræfter i USA har selv udtalt dem.

Idéen er et CIA-komplot vendt mod Pentagon, fordi de er gamle rivaler. Det er dog lidt for excentrisk. Men på den anden side set kan man huske reaktionen i USA, da *Oklahoma Federal Building* blev bombet. Det står klart i erindringen. Mange Washington-eksperter kom på Tv og sagde, at det var typisk Mellemøsten-terrorisme.

En ambassadør sagde:

"Jeg ser Mellemøsten-terrorismens fingeraftryk i dette, og det eneste det nu drejer sig om, er at finde ud af hvilket land, det er, og bombe det tilbage til stenalderen, sådan som vi plejer".

Oklahoma Federal Building efter attentatet

Problemet var, hvem de nu fokusere på, for Afghanistan havde længe været i søgelyset, så det var ikke relevant at rette skytset mod dem. Nu viste det sig, at det blev Midtvesten – ikke Mellemøsten men *Midtvesten* – præcis den del af USA som attentatmanden Timothy McVeigh stammer fra. Han boede i New York, men han kommer fra Midtvesten. Og netop fordi han er New Yorker, burde det medføre en massiv bombning af Midtvesten i USA for at give dem en lektie. Ok – det har ingen foreslået, og det skal heller ikke foreslås, men det er lidt interessant at tænke tanken for at forstå, hvor vanvittig denne tankegang i virkeligheden er.

Den stærkeste er ikke nødvendigvis den mægtigste

Når det er sagt, er der et mindre punkt, som skal tydeliggøres. USA's kraft til at skabe ødelæggelse er naturligvis meget meget større end evnen til ødelæggelse hos de, man kan kalde den "anden side". Man kan kalde dem OS – ikke US – men OS (Other Side), for man ved jo ikke, hvem de er. Man skal ikke undervurdere solidariteten i de fire grupper, der er i opposition til USA – og man kan frygte, at det fælles mål er Rusland. Læs Brezinski "*Det Store Skakspil*" om dette emne. Undervurder ikke solidariteten, for denne ene gruppe kunne måske få den opfattelse, at den handlede på vegne af alle fire.

Nu er USA's magt til ødelæggelse enorm – og modpartens er langt mindre. Men USA's sårbarhed er også enorm, og modpartens er meget mindre. Så hvis man trækker USA's sårbarhed fra USA's magt, falder regnestykket måske ud til modpartens fordel. Og måske var begivenheden den 11. september 2001 et udtryk for den vågnende erkendelse af, at *den stærkeste ikke nødvendigvis er den mægtigste*. Summen af den totale sårbarhed kunne skabe en kædereaktion af gengældelse, som kunne vare f.eks. 196 år.

196 år er den øvre grænse for varigheden af jihad #1 (en hellig krig) imod et korstog. Og George W. Bush brugte ordet "korstog", og det var *meget meget* uklogt. Der blev gjort et forsøg på at eliminere det ved at besøge en moske dagen efter. Det er helt usandsynligt, at det for alvor ændrede den negative ladning, der ligger i ordet korstog. En lavere kalkulation ville være 10 år, som er varigheden af jihad #3. Så vidt vides, har der kun været tre store jihad'er. Der har været mange mindre jihad'er. Imod korstogene – 196 år. Imod zionismen – endnu ikke afsluttet. Imod kommunisterne i Afghanistan – 10 år. Muslimerne vandt den første og den sidste.

Jihad – hellig krig

Lad os antage, at det vil vare mellem 10 og 196 år, hvis man bruger historien som guide. Hvordan vil denne jihad blive udløst? Forudsætningerne er, at den opfattes som en krig imod islam. Hvad er forudsætningen for, at den opfattes som en krig imod islam? Det afgøres netop af forskellen mellem politiaktion og en militæraktion. Hvis disse aktioner var godkendt – ikke af *Sikkerhedsrådet* – men af *Den Internationale Domstol*, som simpelthen lod 100.000 soldater gennemse Afghanistan fra den ene ende til den anden på samme måde som en politistyrke ville bevæge sig vifteformet gennem en skov for at fange de skyldige og stille dem for retten og afsløre dem i en retssag – det ville *ikke* blive betragtet som en krig imod islam. Den måde, det har udviklet sig, er at gå til grænsen. Når man hertil føjer bombningen af Irak, af Bekaa-dalen i Libanon, tilføjer nogle bombninger i Libyen, så er bægeret fyldt. Det er for alvor at lege med ilden. Med andre ord – prognosen er *ikke* specielt positiv.

Herefter drejer det sig om prognosen for den anden aktionsform. Prognosen vil være, at hvis de syv politiske punkter blev gennemført, ville flere hundrede millioner muslimer omfavne USA. De ville omfavne amerikanerne overalt. Ja – selv for mindre end det, der er nævnt, for læg mærke til, at det ikke er et spørgsmål om en smule fødevarehjælp. Det er et spørgsmål om en anerkendelse af, at man har en sag. At man har fattet budskabet. At man har forstået, at der er gjort noget forkert. At man er parat til at undskylde. At man er imødekommende.

Den hårde kerne

Vil det påvirke den hårde kerne – altså de mennesker, der er så stivnede i deres had, at USA intet kan gøre, der kan påvirke dem? For der *vil* være en hård kerne. Det er svært at sige. Man kan ikke se bort fra denne mulighed, men det vil være en isoleret kerne. Og sandsynligvis vil deres egne vende sig imod dem. Et af problemerne er, at bin Laden ikke blev udleveret.

Han var ikke nem at finde. Han kunne nemt skjule sig. Hans skæg skulle bare klippes en smule, og så kunne han let skjule sig mellem 2 millioner i det omgivende trossamfund. Hvis han ønskede at udvide det til 4 millioner, kunne han trimme skægget lidt mere, og måske ændre frisuren, og herefter ville han være ret vanskelig at genkende. Han kunne have helt andre strategier, der var betydelig mere intelligente, men under alle omstændigheder er det ufatteligt dumt, at føje den dumhed det er, at give en enkelt person skylden, til dumheden om forestillingen om eksistensen af en verdensterrorisme. Det er alene udtryk for Vestens overdrevne individualisme. Denne tankekonstruktion siger intet positivt om intelligenskvotienten hos de, der har konstrueret den. Ærlig talt – det er en fornærmelse at fortælle verden sådan en historie.

Forsoningsfasen

Hvad er næste skridt? – og herefter skal artiklen afsluttes. Afslutningen består af forsoning! Forsoning betyder, at man stopper kædereaktionen af gengældelsesaktioner, og der er *forsoningstiltag*, som *skal* gennemføres på begge sider. Det store tiltag skal komme fra amerikanerne og fra den del af Vesten, som støttede dem. Andre tiltag skal komme fra resten, for strukturen i denne proces er denne:

USA
Vesten
Resten

Den forsoningsproces, der tænkes på, er den samme som Tyskland gennemførte efter Anden Verdenskrig. Tyskland gennemgik fire stadier, og i første stadie sagde de: *"Ja – vi har gjort noget forkert, men tænk også på Hamburg og Dresden"*. USA befinder sig i dette stadie lige nu. At tænke på *Ground Zero* i et omfang, der udvider tænkningen til et spørgsmål om, hvad USA mon har gjort forkert, er imidlertid totalt forbudt.

Måske vil USA lide nederlag. Måske er det det, der skal ske – nemlig på grund af landets sårbarhed, som nu er afsløret – og hvis den anden side mobiliserer til jihad, er 1,2 mia. muslimer i princippet forpligtet til at forsvare deres tro med sværdet. Det betyder ikke, at alle 1,2 mia. vil gøre det. Men hvis man forestiller sig, at bare 1% vil gøre det, er man allerede oppe på et anseeligt antal. Og dette store antal er mere end nok, når det ses i forhold til Vestens mange sårbarheder. Sårbarhederne er ikke beskyttet af sikkerhedsvagter. De kan kun beskyttes af grundlæggende forandringer i samfundet – eller ved at flytte ind i grotter og ud i oaser i ørkenen eller ind i beskyttelsesrum under jorden. Det vil ikke ske. Måske er denne situation hovedårsagen til, at så mange siger: *"– at verden aldrig bliver den samme igen."* Det nævnes derfor kun som en hypotese.

USA's udenrigspolitik

Næste punkt handler om, hvorfor det tog meget lang tid, før der kom en reaktion. Måske vil tiden blive speedet op. Måske var tyskerne for langsomme. Måske vil amerikanerne vise sig fra deres bedste side, og der vil være millioner og atter millioner af amerikanere, som for alvor begynder at forstå, hvad man som europæer tænker. I denne anledning er der grund til at citere en amerikansk taxachauffør. Den klassiske fejl, som de fleste begår, når de ankommer til et fremmed land, er at benytte en taxachauffør som en uvildig og endegyldig dommer. Det var nu ikke det,

der skete i dette tilfælde. Det drejede sig bare om en samtale med en taxachauffør. Og han sagde, da han fandt ud af, at han talte med en europæer: *"Nå – hvad mener I fyre i Europa om det hér?"* (Han kaldte det for *"det hér"*.) Svaret var, *"at det var vanskeligt at tale på vegne af alle europæere, men at det var muligt at give udtryk for sin egen mening – og at der var tale om en forfærdelig forbrydelse mod menneskeheden – og at USA er nødt til at ændre sin udenrigspolitik"*. Han vendte sig om – og var lige ved at køre i grøften i et forsøg på at få øjenkontakt – mens han sagde: *"Baby – Gud velsigne dig"*.

Det er ikke almindeligt for en nordmand at blive kaldt *"baby"*, og der er heller ikke mange, der desuden beder om Guds velsignelse. Efter et håndtryk var svaret: *"Baby – kollega – jeg er sikker på, at Gud også vil velsigne dig. Men hvad mener I fyre selv om det?"* Nu var han knap så sikker på, hvem *"I fyre"* helt præcis var. Derfor blev det fulgt op med: *"Lad os sige folk som dig."* Han svarede: *"Nøjagtig det samme, baby"*.

Vær derfor aldrig for sikker på en offentlig meningsmåling. Den er ikke andet end et tyndt lag fernis over dyb tænkning hos sensitive og fornuftige mennesker. Hvordan kommer det til udtryk? Det vil komme til udtryk i form af en nord-syd fredsbevægelse, som vil være større end en øst-vest fredsbevægelse. Den er ved at tage form, og urimelighederne vil komme frem i lyset.

USA's lister

Hvordan fungerer det politisk? Det er meget enkelt, og det blev omtalt af TRANSCEND i Hamilton i Canada, som har en meget aktiv fredsbevægelse. Dagen før var der et foredrag i udenrigsministeriet i Ottawa for 50 diplomater på topplan, og emnet blev præsenteret på denne måde:

Det fungerer sådan: Regeringer er ikke så principfaste, som de giver indtryk af. De har deres tvivl, men de frygter USA. Sympatien hos nogle af dem er dyb og ægte. Men de fleste frygter USA. For USA har sagt, at *"alle, der ikke er med os, er imod"*

os", og når man står på "imod-listen", er man på "hævn-listen". Og det er på en måde opgaven for en regering at undgå at havne på denne liste. Det medfører ikke, at man er enig, men man har indgået en slags overenskomst. Resultatet er, at der er ret mange hyklere i regeringen – en masse mennesker, der siger ét og tænker og føler noget helt andet.

Det kan resultere i, at den canadiske udenrigsminister siger til Washington: *"Jeg er helt enig med jer i det, I gør, men jeg har mange ballademagere i Hamilton. Kan I ikke agere lidt mere afdæmpet, så jeg kan fortælle folk i Hamilton, at jeg er i stand til at dæmpe situationen en smule?"* Man må forestille sig, at man får hundredvis af den type udtalelser. Det har en virkning. Og det var nøjagtig, hvad der skete efter den kolde krig. Bevægelserne og demonstranterne blev brugt som et alibi for politikerne, som tænkte på samme måde, men de var ikke i stand til at sige det. Derfor er dette ekstremt vigtigt!

Debatten om dette emne er ikke slut – men her slutter artiklen.

VisionsNettet

www.visionsnettet.dk